

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus
Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua
distinctus**

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

Textvs Octavvs. Quæ scripsi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

escere: ergo efficit oratio, ut legem & præcepta Dei impleamus.

30. 5. Eodem fundamento statui potest, ut non tantum legē & præcepta divina crasso modo observa- exequamur. sed apices rerum, & consilia- ipsa assequamur & excellenti modo, Deo vel exiguo signo monenti pareamus. Quo in genere excelliunt boni religiosi, qui non contenti mandatorum Dei exacta observa- tionē, omnes vires animi intendunt, ut su- periorum scita legesque communes, ac pri- vatas lubenter, integre, religioseque obser- vent; facileque videre est differentiam inter eos qui orationi se addicunt, & eos qui exte- riora sectantur: Hi namque in rebus varijs effusi parva magnaque delicta incautē transiliunt, vix damnum illud quod incurunt animadvertentes. Illi à minimis sibi carent, nec parūm quidquam reputant, quo Dei amicitia minuitur, aut perfectionis curius retardatur.

TEXTVS OCTAVVS.

Quæ scripsi.

Alij orationis fructus.

31. 7. **D**igitō Dei lex ista scripta esse dic- tur: quia & lex ipsa ex singulari- fructus Dei amore condita; eademque benevolentia spiritus sancti di- in tabulas redacta & promulgata; atq; immorali

mortalis beneficio mentibus nostris insculp- *gitus &*
 ta. Metaphora est, dum digito Dei scriptam *eius ope-*
 Moyses testatur, nec inepit. Nam ut Deo *rationes,*
 Patri summa potentia; filio eius, sapientias *Exod. 32*
 Spiritui S. amor adscribitur; ita Patri brachiū *36.*
 filio manus Spiritui S. digitus tribui, sine pre- *Brachiū*
 iudicio honoris divini posse videtur. Cur bra- *Dei quid*
 chiū Patri? quia ita scriptura loquitur, & qui-
 dē in veteri testamento. Quo tempore Pater *Exod. 32*
 rexisse mundum videri potest. Redimam in *36.*
brachio excelso. Et secundum magnitudinem bra- *Psal.*
chij posside filios mortificatorum. In brachio vir- *78. 11.*
tus tue dispersisti inimicos tuos. Hęc Patri af- *Psal. 88.*
*eribenda sunt ob potentiam, fortitudinem, *11.**
 & imperij antiquitatem: vix enim duę per-
 sonae sequentes toto tempore legis naturę &
 scriptae, notę fuerūt. Brachium Patris notum
 erat. Illud verò ad modum longum est. *Nef-*
atis longas regibus esse minu? Manus longæ
 dicuntur propter brachij longitudinem. E
 cælo percudit Dominus, et si loco non mo-
 veatur, & in impios *ad huc manus eius extenta. Isa. 9. 12.*
 Vis, robur, virtus, ac fortitudo in brachio
 percipitur, quæ omnia Patri apprimè conve-
 niunt, qui Deus exercituum nominatur. Et
 qui ad adventum usque filij, *in manu potentis*
& brachio excelso gubernavit.
 2. Manus optime filio quadrat: ei enim sa-
 pientiae non est. At sapientiae est, cuique *Manus*
 pro conditione sua adesse sunt & manus toti *Dei quid*
corpori significat

VII

416

Psal. 17. corpori, quaqua versum opitulatur. Cum sā
26. sanctus eris, & cum perverso perverteris, ait Rex

David. At cū iratus fueris misericordia recorda-

Iba. 3.1. beris & misericordia præstabis. Itaq;

manus optimè convenit Christo ; quia vñctus.

Manus autem vngere affectam corporis par-

tem solet, & Christus Dominus lēsos nos

vnxit oleo misericordiæ suæ : ac semimor-

tuo oleum primò attulit, & deinde vinum. Vt

infirmos vngendo, sibi devinciat, & vno

lætificet ac confirmet. Manus dona contineat,

clausa ; aperta largitur. Vñsis est Christus vi-

manu clausa dum vixit, quam in die Pente-

costes & deinceps explicavit. Ascendens in a-

tum captivam duxit captivitatem : dedit dona ho-

minibus, nam de plenitudine manus eius nos omni

accepimus. Denique quia manus omnibus

corporis partibus adest & opitulatur : Ita &

Ioa. 1.16 Christus Dominus sanat contritos corde, alliga-

Psal. 146 contritiones eorum : Iuxta est Dominus ijs qui tri-

3. bulato sunt corde, & humiles spiritu salvabit.

Psal. 33. 3. Digitus cum spiritu sancto similitudinē

19. habet ; ideo dicitur dexteræ Dei digitus : Di-

gitus namque operationem ipsam continuant,

ijs scribimus, ijs scalpimus, ijs instrumenta

pulsamus, tractamus ac dirigimus ; arma cor-

ripimus, hostem offendimus atque propul-

samus. Spiritus Sanctus legē in cordibus nos-

tris vel lapideis scalpit, vel mollibus inscribit

cor hominū regit, Regūq; in manibus tenet

voluntatē

Ephes. 4.

Io. 1.16 minibus, nam de plenitudine manus eius nos omni

accepimus. Denique quia manus omnibus

corporis partibus adest & opitulatur : Ita &

Psal. 146 Christus Dominus sanat contritos corde, alliga-

3. contritiones eorum : Iuxta est Dominus ijs qui tri-

bulato sunt corde, & humiles spiritu salvabit.

Psal. 33. 3. Digitus cum spiritu sancto similitudinē

habet ; ideo dicitur dexteræ Dei digitus : Di-

gitus namque operationem ipsam continuant,

ijs scribimus, ijs scalpimus, ijs instrumenta

pulsamus, tractamus ac dirigimus ;arma cor-

ripimus, hostem offendimus atque propul-

samus. Spiritus Sanctus legē in cordibus nos-

tris vel lapideis scalpit, vel mollibus inscribit

cor hominū regit, Regūq; in manibus tenet

voluntatē

voluntates, Arma nobis suppeditat, quibus
hostes vincamus, sternamus, aut in lugam *Luc. 17.*
vertamus. Ideo Christus dicebat. *Si in digito 20.*
Dei ejusdam damonia, profecto pervenit in vos regnum Rom. 8.
Dei. Oratione ergo hic digitus postulandus 27.
est. Nam quid oremus sicut oportet nescimus, sed
ipse spiritus postulat pro nobis gemitiibus inenar-
rabilibus. Iplium digitum nobis asciscamus, ut
in cordibus nostris legem divinam imprimat,
& modum orandi fuggerat opportunum.
O quam suaviter in oratione digitus hic scal-
pit evellit que inveteratas prauae consuetudi-
nis radices! quam amanter novas imprimat
virtutum platas praeclarasque vivendi ratio-
nes suppeditat! O quales characteres, qua-
lia confilia suggerit! quos typos, virtutumque
singularum precepta exarat! Solet Magister
manu discipuli apprehensa, ac deducta praes-
ire, ac docere formandorum elementorum
species. hoc Dei digitus facit teste Regio
Propheta, Tenuisti manum dexteram meam &
*in voluntate tua deduxisti me & cum gloria sus-
cepisti me.*

Psal. 27.

24.

4. Tantum ei offeramus chartam albam
non oppletam pulveribus vanitatum: non
aspersam maculis criminum, non coniecta
cogitationum pravarum nebula; sit alba, sic
munda, sit polita, que calamum sribentis non
exasperet, non repugnet. Sribet digitus Dei
in candidissima hac charta miranda: imagi-
nem

VII
416

nem sanctitatis, præclara sanctorum fati-
nora, & divinarum scripturarum sensus lu-
mina, delicas amplissime congeret ac cu-
mulabit.

TEXTVS NONVS.

Vi doceas eos.

Orationis non vulgaris fructus, zelus animarum.

32

Fructus. 1. **D**igitus Dei est hic, opusque Sancti Spiritus, docere alios, & in novos homines committare. Post recuperatum Spiritum Exod. 8. Sanctum David Rex ut Deo gratificaretur & pro suo delicto satisfaceret docebo, inquit. **E**xodus 19. **I**niquos vias tuas & impij ad te convertentur. **P**salm. 50. **M**unus excellentissimum quod multorum dominorum praesentiam arguit. Laudatur Beatus Lun. 1. Dominus precursor inter cetera his, S. Lucas verbis, aut Angeli potius loquenter. Erit magna coram Domino vinum & siceram non bibet, & spiritus Sancto replebitur adhuc ex utero matris sue, & multis filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum: & ipse praecedet ante illum in spiritu & virtute Eliae, ut convertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam iustorum, parare Dominino plebem perfectam. Summa dignitas rudes docere, inimicos Dei amicos reddere, impium ad pietatem inflectere, & Creatori suo postlimine